

[Krarup.]

eller køre Ajlen ud i Regnvejr, saa at den udnyttes med saa mange Procent som muligt, og passer han paa, at den faste Gødning ikke kommer til at ligge og tørre ud i Foraarstiden, men bliver pløjet ned hurtigst muligt, saa vil han næsten i alle Tilfælde ogsaa kunne finde Udveje til at skaffe sig et godt Møddingsted og en god Ajlebeholder. Og det vil, naar man vender Billedet om, sige, at den udygtige og lige-glade Landmand faar Adgang til disse Laan, som skal kunne løbe op til en halv Snes Millioner Kroner, uden at Samfundet faar den Nytte af Pengene, som man havde tænkt sig.

Lad mig slutte med at sige, at rent principielt er jeg heller ikke glad for dette Lovforslag. Den Hjælp, der herigennem bliver givet Landbruget, er en Form for Hjælp, som vi helst vil være fri for. Den Landmand, der føler sig fri og uafhængig, har ikke altid Lyst til at staa med Hatten i Haanden og tage imod de Smaaskillinger, som falder ned i hans Hat, saadanne Smaaskillinger som Hjælpen til de sandflugtramte i Fjor, den foreslaaede Erstatning til dem, der har haft Tab ved Mund- og Klovesyge, og saadan noget. Hvornaar ser Regeringen sin Opgave i at give Landbruget saadanne Kaar, at vi kan klare Dagen og Vejen og opspare en Tabskonto, hvoraf vi kan tage, hvad der skal til, naar der kommer uforudsete Tab, og tillige, hvis vi trænger til det, faa forbedret vort Møddingsted og vor Ajlebeholder? Kunde vi naa til en generel Ordning, en virkelig Forbedring af Landbrugets Kaar, saa vilde det betyde 50 000 arbejdsløse i Arbejde, saa vilde det betyde, at hele vort Erhvervs-liv herhjemme gik en Opblomstring i Møde, saa sandt som det gamle Ord passer, at naar Bonden har Penge, har alle Penge. Vi synes, at den Hjælp, der her er Tale om, kun er en stykkevis Hjælp, i Stedet for at man skulde tilstræbe en Hjælp, der kunde hjælpe grundigt og til Gavn.

Martin Sørensen (Peterslund): Det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Krarup) har nu gjort Forslaget til Genstand for en meget omhyggelig Gennemgang, som dog formede sig noget mærkværdigt, idet det ærede Medlem begyndte med at rose Lovforslaget som et godt, omhyggeligt udarbejdet Forslag og sluttede med at udtale sig saa kritisk over for dets enkelte Bestemmelser, at man næsten ikke kunde blive klog paa, om det ærede Medlem kunde tiltræde Lovforslaget eller ikke.

Jeg er ikke uenig med det ærede Medlem i, at det vilde være bedre, om Landmændene selv kunde udføre dette Arbejde og ikke skulde være nødt til at gaa ind under Statsforanstaltninger som disse og være undergivet Grundforbedringsudvalgets Kontrol. Der har imidlertid været rig Lejlighed til at udføre Arbejdet i den forløbne Tid, men som vi ser af Bemærkningerne til Lovforslaget, mangler endnu 15 pCt. af Landmændene Ajlebeholdere, og derfor er det meget naturligt, at man siger: Det maa dels være, fordi de ikke kan indse, hvilken Værdi det har, dels fordi de — og det er maa-ske den væsentligste Grund — ikke kan skaffe Midlerne til Udførelse af disse Arbejder.

Jeg synes, det ærede Medlem, der talte paa Socialdemokratiets Vegne, har Ret i, at det ikke er et Spørgsmaal, der alene angaar Landmændene. Naar de sagskyndige, Karsten Iversen og Kontorchef Skovgaard, i Bemærkningerne anfører, at det Tab, der lides ved Spild paa disse Omraader, andrager 15—20 Mill. Kr. hvert Aar, maa det da være en Opgave for Samfundet at søge at hjælpe til, at dette Spild undgaas. Det er da ogsaa det, der ligger til Grund for Lovforslagets Fremsettelse, og ikke, som det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne (Nielsen Mann) antydede, noget saa uvedkommende som det Valg, der skal foregaa i Marts Maaned.

Jeg er ikke uenig med det ærede 5te Medlem for 2den Kreds, naar han haaber, at der vil komme noget mere ud af Raastofkommissionens Arbejde. Jeg havde f. Eks. ventet et Forslag om Opførelse af Ensilagebeholdere. Det er en meget vigtig Sag, fordi man derved kan udnytte en hel Masse Foderemner, som ellers ikke kommer til Nytte, og som, for saa vidt Talen er om Kløver og Lucerne, indeholder et betydeligt Kvantum Protein, der ellers maa købes i dyre Domme fra Udlandet. Jeg mener ogsaa, at der nu skulde foreligge gode Erfaringer at bygge paa. Der foreligger bl. a. en Beretning fra Berlin af Statskonsulent A. P. Jacobsen, som gør Rede for, hvorledes disse Anlæg vokser med rivende Hast i Tyskland. Man ser ogsaa med store Forventninger hen til Resultaterne af de Forsøg — det er nærmest et offentligt Foretagende —, der er blevet foranstaltet oppe i Vildmosen. Jeg tror derfor, der snart vil foreligge saadanne Forsøgsresultater, at man har tilstrækkeligt at bygge paa og eventuelt kan